

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับการตรวจเต้านมด้วยตนเองและโรคมะเร็งเต้านมกับการตรวจเต้านมด้วยตนเอง
2. เพื่อเปรียบเทียบ ก) ความเชื่อด้านสุขภาพ ข) ความรู้เกี่ยวกับการตรวจเต้านมด้วยตนเองและโรคมะเร็งเต้านม ค) ความตั้งใจที่จะตรวจเต้านมด้วยตนเองภายหลังการทดลองทันทีระหว่าง
 - 2.1 เจื่อนไขการทดลองที่ 1 การเสนอความน่ากลัวร่วมกับการให้คำแนะนำอย่างละเอียดโดยใช้วีดิทัศน์และการให้เอกสารแนะนำ กับ
 - 2.2 เจื่อนไขการทดลองที่ 2 การให้คำแนะนำอย่างละเอียดโดยใช้วีดิทัศน์ร่วมกับการให้เอกสารแนะนำ
 - 2.3 เจื่อนไขการทดลองที่ 3 การให้เอกสารแนะนำ และ
 - 2.4 เจื่อนไขควบคุม
3. เพื่อเปรียบเทียบ ก) ความเชื่อด้านสุขภาพ ข) ความรู้เกี่ยวกับการตรวจเต้านมด้วยตนเอง และโรคมะเร็งเต้านม ค) ความตั้งใจที่จะตรวจเต้านมด้วยตนเอง ง) การตรวจเต้านมด้วยตนเองภายหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ระหว่างเจื่อนไขการทดลองที่ 1 กับเจื่อนไขการทดลองที่ 2 เจื่อนไขการทดลองที่ 3 และเจื่อนไขควบคุม

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความเชื่อด้านสุขภาพ มีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกกับการตรวจเต้านมด้วยตนเอง
2. คะแนนเฉลี่ยภายหลังการทดลองทันทีของเจื่อนไขการทดลองที่ 1 สูงกว่าเจื่อนไขการทดลองที่ 2, เจื่อนไขการทดลองที่ 3 และเจื่อนไขควบคุมในเรื่อง
 - 2.1 การรับรู้ถึงความเป็นไปได้ของการเกิดโรคมะเร็งเต้านม
 - 2.2 การรับรู้ถึงความร้ายแรงของโรคมะเร็งเต้านม

- 2.3 การรับรู้ถึงประโยชน์ของการตรวจเต้านมด้วยตนเอง
- 2.4 ความรู้เกี่ยวกับการตรวจเต้านมด้วยตนเองและโรคมะเร็งเต้านม
- 2.5 ความตั้งใจที่จะตรวจเต้านมด้วยตนเอง
3. คะแนนเฉลี่ยภายหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ของเงื่อนไขการทดลองที่ 1 สูงกว่าเงื่อนไขการทดลองที่ 2 เงื่อนไขการทดลองที่ 3 และเงื่อนไขควบคุมในเรื่อง
 - 3.1 การรับรู้ถึงความเป็นไปได้ของการเกิดโรคมะเร็งเต้านม
 - 3.2 การรับรู้ถึงความร้ายแรงของโรคมะเร็งเต้านม
 - 3.3 การรับรู้ถึงประโยชน์ของการตรวจเต้านมด้วยตนเอง
 - 3.4 ความรู้เกี่ยวกับการตรวจเต้านมด้วยตนเองและโรคมะเร็งเต้านม
 - 3.5 ความตั้งใจที่จะตรวจเต้านมด้วยตนเอง
 - 3.6 การตรวจเต้านมด้วยตนเอง
4. คะแนนเฉลี่ยของการรับรู้ถึงอุปสรรคของการตรวจเต้านมด้วยตนเอง ในเงื่อนไขการทดลองที่ 1 ต่ำกว่าเงื่อนไขการทดลองที่ 2 เงื่อนไขการทดลองที่ 3 และเงื่อนไขควบคุมภายหลังการทดลองทันที และภายหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเป็นแบบทดลอง (Experimental Research) โดยแบ่งเป็น 3 เงื่อนไขการทดลอง และเงื่อนไขควบคุม กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตหญิง ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2-3 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2533 มีอายุระหว่าง 19-23 ปี ไม่เคยมีประวัติว่ามีก้อนเนื้ออกที่เต้านม และไม่มีมารดา พี่สาว หรือน้องสาวที่มีประวัติว่าเป็นมะเร็งเต้านมมาก่อน สุ่มเข้าแต่ละเงื่อนไขการทดลอง (Random assignment) ภายหลังจากการทดลอง 4 สัปดาห์ เหลือกลุ่มตัวอย่างที่สมบูรณ์ทั้งหมด 80 คน โดยเงื่อนไขการทดลองที่ 1 จำนวน 21 คน เงื่อนไขการทดลองที่ 2 จำนวน 21 คน เงื่อนไขการทดลองที่ 3 จำนวน 20 คน เงื่อนไขควบคุมจำนวน 18 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัด ความรู้ ความเชื่อ เรื่องการตรวจเต้านมด้วยตนเอง และโรคมะเร็งเต้านม โดยมีขั้นตอนการวิจัยดังนี้

เงื่อนไขการทดลองที่ 1 จะให้คู่มือที่สั้น เรื่องการเสนอความน่ากลัว และการให้คำแนะนำอย่างละเอียด แล้วแจกเอกสารแผ่นพับให้

เงื่อนไขการทดลองที่ 2 จะให้ดูวิดีโอ เรื่องการให้คำแนะนำอย่างละเอียด และได้รับเอกสารแผ่นพับ

เงื่อนไขการทดลองที่ 3 ได้รับเอกสารแผ่นพับ

เงื่อนไขควบคุม ไม่ได้ชมวิดีโอ หรือรับเอกสารแผ่นพับเลย มีการประเมินภายหลังการทดลอง 2 ครั้ง 1. ภายหลังการทดลองทันทีให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพฯ ความตั้งใจที่จะตรวจเต้านมด้วยตนเอง ความรู้ฯ 2. ภายหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพฯ ความตั้งใจที่จะตรวจเต้านมด้วยตนเอง ความรู้ฯ การตรวจเต้านมด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส เอ็กซ์ วิเคราะห์ดังนี้

1. แจกแจงความถี่ และคิดอัตราร้อยละของข้อมูลทั่วไป
2. หามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเชื่อด้านสุขภาพฯ ความตั้งใจที่จะตรวจเต้านมด้วยตนเอง ความรู้ฯ และการตรวจเต้านมด้วยตนเองของแต่ละเงื่อนไขการทดลอง

3. ทดสอบสมมติฐานที่ 1 โดยวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient)

4. ทดสอบสมมติฐานที่ 2.1 ถึง 2.6 3.1 ถึง 3.7 และ 4 โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way analysis of variance) และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเงื่อนไขการทดลองด้วยวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffe)

ผลการวิจัย

1. ความเชื่อด้านสุขภาพฯ ภายหลังการทดลองทันที มีสหพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 กับการตรวจเต้านมด้วยตนเองภายหลังการทดลอง 4 สัปดาห์
2. ความเชื่อด้านสุขภาพฯ ภายหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ มีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวก กับการตรวจเต้านมด้วยตนเองภายหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ อย่างไม่มีนัยสำคัญ

3. เจ็อนไซการทดลองที่ 1 มีการรับรู้ถึงความเป็นไปได้ของการเกิดโรคมะเร็ง เต้านมภายหลังการทดลองทันทีไม่แตกต่างจากเจ็อนไซการทดลองที่ 2 เจ็อนไซการทดลองที่ 3 และ เจ็อนไซควบคุม

4. เจ็อนไซการทดลองที่ 1 มีการรับรู้ถึงความร้ายแรงของโรคมะเร็ง เต้านมภายหลังการทดลองทันที สูงกว่า เจ็อนไซการทดลองที่ 3 และ เจ็อนไซควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่สูงกว่าเจ็อนไซการทดลองที่ 2 อย่างไม่มีนัยสำคัญ

5. เจ็อนไซการทดลองที่ 1 มีการรับรู้ถึงประโยชน์ของการตรวจเต้านมด้วยตนเองภายหลังการทดลองทันที สูงกว่าเจ็อนไซควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่สูงกว่าเจ็อนไซการทดลองที่ 2 และเจ็อนไซการทดลองที่ 3 อย่างไม่มีนัยสำคัญ

6. เจ็อนไซการทดลองที่ 1 มีความรู้ๆ ภายหลังการทดลองทันทีสูงกว่าเจ็อนไซควบคุม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่สูงกว่าเจ็อนไซการทดลองที่ 2 และ เจ็อนไซการทดลองที่ 3 อย่างไม่มีนัยสำคัญ

7. เจ็อนไซการทดลองที่ 1 มีความตั้งใจที่จะตรวจเต้านมด้วยตนเองภายหลังการทดลองทันที สูงกว่าเจ็อนไซควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่สูงกว่าเจ็อนไซการทดลองที่ 2 และ เจ็อนไซการทดลองที่ 3 อย่างไม่มีนัยสำคัญ

8. เจ็อนไซการทดลองที่ 1 มีการรับรู้ถึงความเป็นไปได้ของการเกิดโรคมะเร็ง เต้านมภายหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ไม่แตกต่างจากเจ็อนไซการทดลองที่ 2 เจ็อนไซการทดลองที่ 3 และเจ็อนไซควบคุม

9. เจ็อนไซการทดลองที่ 1 มีการรับรู้ถึงความร้ายแรงของโรคมะเร็ง เต้านม ภายหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ไม่แตกต่างจากเจ็อนไซการทดลองที่ 2 เจ็อนไซการทดลองที่ 3 และ เจ็อนไซควบคุม

10. เจ็อนไซการทดลองที่ 1 มีการรับรู้ถึงประโยชน์ของการตรวจเต้านมด้วยตนเอง ภายหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ สูงกว่าเจ็อนไซควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่สูงกว่าเจ็อนไซการทดลองที่ 2 และเจ็อนไซการทดลองที่ 3 อย่างไม่มีนัยสำคัญ

11. เจ็อนไซการทดลองที่ 1 มีความรู้ๆ ภายหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ สูงกว่าเจ็อนไซควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่สูงกว่าเจ็อนไซการทดลองที่ 2 และ เจ็อนไซการทดลองที่ 3 อย่างไม่มีนัยสำคัญ

12. เจื่อนไซการทดลองที่ 1 มีความตั้งใจที่จะตรวจเต้านมด้วยตนเองภายหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ สูงกว่าเจื่อนไซควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่สูงกว่าเจื่อนไซการทดลองที่ 2 และเจื่อนไซการทดลองที่ 3 อย่างไม่มีนัยสำคัญ

13. เจื่อนไซการทดลองที่ 1 มีการตรวจเต้านมด้วยตนเองภายหลังการทดลอง 4 สัปดาห์สูงกว่าเจื่อนไซควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่สูงกว่าเจื่อนไซการทดลองที่ 2 เจื่อนไซการทดลองที่ 3 อย่างไม่มีนัยสำคัญ

14. เจื่อนไซการทดลองที่ 1 มีการรับรู้ถึงอุปสรรคของการตรวจเต้านมด้วยตนเองภายหลังการทดลองทันที และภายหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ไม่แตกต่างจากเจื่อนไซการทดลองที่ 2 เจื่อนไซการทดลองที่ 3 และเจื่อนไซควบคุม

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาวิจัยซ้ำอีกในกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่เพื่อสามารถทราบข้อสรุปได้ดียิ่งขึ้น
2. นำการเสนอความน่ากลัวไปใช้กับงานวิจัยพฤติกรรมการป้องกันโรคอื่นๆ อีกเช่น การรับภูมิคุ้มกันโรค, การแปรงฟัน, การเลิกสูบบุหรี่, การลดน้ำหนัก เป็นต้น